

Elly Griffiths

Cirkel van steen

Vertaald door Janet Limonard-Harkink

De Fontein

I

12 februari 2016

Inspecteur Nelson,

Nou, daar zijn we weer. Ons einde is ons begin. Ontkiemt het lijk al dat je vorig jaar geplant hebt in je tuin? Bloeit het dit jaar nog? Je hebt je vast afgevraagd of ik ook diep in de aarde begraven lig. Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingelovigen. Je moet geweten hebben dat ik weer zou opstaan.

In ons einde is ons begin... Je bent ouder geworden, Harry. Je hebt al een paar grijze haren en je hebt verdriet gekend. Vreugde ook, maar dat kan ook angst meebrengen. De donkere nachten van de ziel. Je kon Scarlet niet redden maar wel de onschuldige die binnen de cirkel van steen ligt. Geloof me, Harry, ik wil je helpen.

Het nieuwe jaar is begonnen. De scheuten komen op uit het gras. Imbolc is aangebroken en we dansen onder de sterren.

Ga naar de cirkel van steen.

In vrede.

Inspecteur Harry Nelson duwt de brief van zich af en er klinkt iets als een kreun. De andere mensen in de briefingruimte – hoofdinspecteur Jo Archer en de brigadiers Dave Clough, Judy Johnson en Tanya Fuller – kijken hem aan met een gezichtsuitdrukking variërend van bezorgdheid tot nauwelijks verholten opwinding.

‘Hij is terug,’ zegt Clough.

‘Flauwekul,’ zegt Nelson. ‘Hij is dood.’

‘Sorry,’ zegt Jo Archer, Super Jo voor haar bewonderaars. ‘Zou iemand me even kunnen bijpraten?’ Jo Archer werkt pas een jaar in King’s Lynn en heeft het stokje overgenomen van de aalgladde, permanent gebruinde Gerald Whitcliffe. In het begin leek ze de

belichaming van Nelsons ergste nachtmerries – bij vergaderingen moest iedereen over zijn gevoelens praten en ze introduceerde iets afschuwelijks wat ‘groepsknuffel’ wordt genoemd – maar de laatste tijd is hij haar, zij het met de nodige tegenzin, gaan respecteren. Hij heeft echter geen zin om de betekenis van de brief aan zijn baas uit te leggen. Ze zal er alles, maar dan ook alles van willen weten.

Maar niemand anders lijkt bereid om het uit te leggen, en Nelson steekt van wal met zijn meest vlakke en emotionele stem: ‘Het zal inmiddels twintig jaar geleden zijn. Er werd een kind vermist, Lucy Downey. En ik kreeg brieven als deze. Vol met dingen over goden en seizoenen en mystieke onzin. Toen, tien jaar later, vonden we beenderen van een kind op de Saltmarsh. Ik wist niet zeker hoe oud ze waren, dus vroeg ik Ruth – doctor Ruth Galloway – om ze te onderzoeken. Die botten hadden niets met de zaak te maken, ze stamden uit de ijzertijd of zoiets, maar ik heb Ruth toen ook naar de brieven laten kijken. Ze dacht dat ze mogelijk geschreven waren door iemand met archeologische kennis. Hoe dan ook, zoals jullie weten vonden we Lucy, maar een ander kind stierf. De moordenaar is verdronken in het moeras. De briefschrijver was een Noorse professor, Erik Anderssen. Hij stierf die nacht ook. En deze,’ hij wijst naar de brief op tafel, ‘lijkt op zijn andere brieven.’

‘De toon van de brief wekt de indruk dat de schrijver je kent,’ zegt Judy.

‘Omdat hij schrijft dat ik grijs en bedroefd ben?’ vraagt Nelson. ‘En bedankt.’

Niemand zegt iets. De vreugde en het verdriet van de afgelopen jaren staan op ieders gezicht te lezen, zelfs op dat van Jo.

Na een paar tellen vraagt Jo: ‘Hoe zit dat met die steencirkel?’

‘God mag het weten,’ zegt Nelson. ‘Ik heb er nog nooit van gehoord. Jaren geleden hebben ze dat *henge*-ding ontdekt, een palencirkel, maar die was van hout.’

‘Was dat henge-ding niet de plek waar je de vorige keer het vermoorde kind hebt gevonden?’ vraagt Jo, die daarmee aantoonde dat ze er meer over weet dan ze tot nu toe heeft laten blijken.

‘Ja,’ zegt Nelson. ‘Op het strand dicht bij de Saltmarsh. Er is

nu niets meer van over. Al het hout, en wat daarbij hoorde, ligt in het museum.'

'Cathbad zegt dat de palen hadden moeten blijven staan waar ze stonden,' zegt Judy.

Judy's partner, Cathbad, is een druïde die voor het eerst bij de politie in beeld kwam toen hij protesteerde tegen het verwijderen van de houten palen van de henge. Iedereen in de kamer kent Cathbad, dus niemand vindt het de moeite waard om er een opmerking over te maken, hoewel Clough mompelt: 'Uiteraard vond hij dat.'

'Dit is waarschijnlijk niets,' zegt Jo, terwijl ze naar de brief gebaart, die nog precies zo midden op tafel ligt. 'Maar we moeten dat gedoe met die cirkel van steen zeker bekijken. Nelson, kun jij Ruth vragen of zij er iets van weet?'

Opnieuw ontwijkt iedereen Nelsons blik wanneer hij de brief aanneemt en in zijn zak stopt.

'Ik bel haar straks wel.'

'Hoe wist je van die cirkel van steen?' vraagt Ruth.

Nelson is even van zijn stuk gebracht. Voor dit telefoongesprek heeft hij zich teruggetrokken in zijn kantoor en de deur gesloten. Hij staat op en begint te ijsberen. 'Hoe bedoel je?'

'Vlak voor Kerstmis heeft een team van het University College London op de plek van de oorspronkelijke palencirkel gegraven. Ze denken dat ze een tweede cirkel hebben gevonden.'

'Is die van steen?'

'Nee,' zegt Ruth en hij hoort haar overschakelen op haar behoedzame, academische toon. 'Deze is ook van hout, van moerasedijk, net als de andere cirkel. Maar ze noemen dit een cirkel van steen omdat er in het midden een stenen graf is gevonden.'

'Wat bedoel je met een stenen graf?'

'Een kist van steen.'

Nelson stopt met ijsberen. 'Een kist van steen? Wat zat erin?'

'Een menselijk skelet. Botten. We wachten nog op de koolstofdatering.'

Hij weet dat de resultaten, waarbij het gehalte koolstof-14 in menselijke resten wordt getest, nuttig zijn om het skelet te dateren,

zij het met een marge van ongeveer honderd jaar. Hij wil Ruth niet de kans geven om dit nog een keer uit te leggen.

‘Waar komt die plotselinge interesse voor de bronstijd vandaan?’ vraagt ze.

‘Ik heb een brief ontvangen.’

Er valt een stilte. Dan zegt Ruth, nu op een andere toon: ‘Wat voor een brief?’

‘Een beetje zoals die ik eerder ook kreeg. Over Lucy en Scarlet. Er stonden een aantal dezelfde dingen in.’

‘Wat bedoel je met “dezelfde dingen”?’

‘Over lijken die ontkiemen, scheuten die uit de aarde opkomen. Imbolc. Dingen die ook in Eriks brieven stonden.’

‘Maar...’ Nelson hoort bij haar dezelfde reactie die hij eerder bij zijn collega’s zag: ongeloof, woede, angst. ‘Erik is dood.’

‘Ja, toen we hem uit het water trokken was hij absoluut dood.’

‘Ik ben naar zijn uitvaart geweest; ze hebben zijn lichaam op een Vikingboot verbrand.’

‘Dus hij kan het niet zijn,’ zegt Nelson. ‘Het zal een of andere gek zijn. Wat mij zorgen baart, is dat het een gek is die iets over mij weet. In de brief wordt een stenen cirkel genoemd. Daarom heb ik je gebeld.’

‘Het kan onmogelijk deze cirkel zijn. Ik bedoel, niemand weet ervan.’

‘Behalve je archeologische vrienden.’

‘Ze hebben zelfs geld voor een nieuwe opgraving ontvangen,’ zegt Ruth. ‘Die begint maandag. Ik was van plan om er’s ochtends een paar uurtjes naartoe te gaan.’

Het is nu vrijdag. Nelson zou zich klaar moeten maken om voor het weekend naar huis te gaan. ‘Als ik het niet te druk heb, kom ik misschien ook wel langs. En ik wil je graag de brief laten zien, want... nou ja, je hebt de andere gezien.’

Er valt opnieuw een stilte. Dan zegt Ruth: ‘Kan de baby niet elk moment geboren worden?’

‘Ja. Dat kan mijn plannen nog in de war sturen.’

‘Doe Michelle de groeten.’

‘Zal ik doen.’ Hij wil nog meer zeggen, maar Ruth is al weg.

2

Als Ruth haar dochter gaat ophalen bij Sandra, haar oppas, blijft ze het gesprek in gedachten almaar herhalen. Ze heeft de omgang met Nelson bewust tot een minimum beperkt. Ze ziet hem om de zaterdag als hij Kate komt ophalen, waarna zij tweeën samen de ochtend doorbrengen, en dan slaagt ze erin om hun gesprek algemeen en opgewekt van toon te houden; ze klinken als twee tv-presentatoren van een ontbijtprogramma die het stokje overdragen aan de weerman. ‘Hoe gaat het met je?’ ‘Goed. Ik heb genoeg van dit weer.’ ‘Ja, ik ook, wanneer komt de zon weer eens tevoorschijn?’ Maar deze laatste ontwikkelingen brengen haar terug naar een tijd die nog steeds gevaarlijk en verontrustend aanvoelt: haar eerste ontmoeting met Nelson, de ontdekking van de beenderen in het moeras, de zoektocht naar de vermiste kinderen, haar laatste ontmoeting met Erik. De afgelopen tien jaar heeft ze deze herinneringen grotendeels weggestopt, maar de ontdekking in december van de nieuwe henge en de verwijzing van Nelson naar de brief hebben alles weer opgerakeld. Ze weet nog steeds hoe de wind in haar gezicht voelde toen ze over de instabiele grond van half land half zee rende, wetende dat ze werd achtervolgd door een moordenaar. Ze kan Lucy’s stem horen roepen van diep onder de grond. Ze kan de politieheliikopter zien, als een grote misvormde vogel, die het water van de getijdenpoel in beweging brengt die een man het leven heeft gekost.

Lijken die ontkiemen, scheuten die uit de aarde opkomen. Dat had Nelson gezegd. De woorden hadden vreemd geklonken; hij had ze uitgesproken met zijn voorzichtige politiestem, en in de klinkers was Lancaster nog steeds duidelijk herkenbaar geweest, zelfs na meer dan twintig jaar in het zuiden. Het moet wel toeval zijn en toch vertrouwt Ruth toevalligheden niet. Het is een van de weinige

dingen die ze met Nelson gemeen heeft.

Kate, haar zevenjarige dochter, zit aan Sandra's keukentafel te tekenen en met een vriendelijke maar hautaine zwaai maakt ze duidelijk dat ze Ruth heeft gezien.

'Ik ben een valentijnskaart aan het maken,' zegt ze.

Ruth zinkt de moed in de schoenen. Het is haar gelukt om te vergeten dat het zondag Valentijnsdag is – in gedachten noemt ze het VD. In haar ogen is het hele gebeuren een gruwel: de explosie van doorboorde harten in de winkels, de sentimentele liedjes op de radio, plus de illusie dat je alleen zult sterven en opgegeten zult worden door je kat als je om middernacht nog geen rode roos hebt gekregen. Ruth heeft in het verleden behoorlijk wat valentijnskaarten gehad, maar dat maakt haar afkeer van het hele gebeuren er niet minder op. Ze heeft nog nooit een kaart van Nelson gekregen; hun relatie is daarvoor te ingewikkeld en heimelijk. *Rozen zijn rood, viooltjes zijn blauw, we hebben samen een kind, maar ik ben niet bij jou.* Ze probeert er niet aan te denken dat Nelson zijn hoogzwangere vrouw een groot boeket zal overhandigen (hij zal wel iets voor de hand liggends bij een bloemist kopen, zoals rode rozen bijeengebonden met een strik en verpakt in cellofaan). Ze vraagt zich af wie de beoogde ontvanger van Kates kunstwerk is.

Ruth vraagt het echter niet en Kate vertelt het haar niet. Ze stopt de kaart, waarop een grote kat op een muur lijkt te zijn afgebeeld, in haar schooltas en trekt haar jas aan. Ruth bedankt Sandra en houdt het verplichte praatje over 'godzijdank is het vrijdag, laten we hopen dat het niet gaat regenen'. Dan vertrekt ze met haar dochter, weg van de buitenwijken richting de kust.

Tegen de tijd dat ze thuiskomen is het donker. Als ze uit de auto stappen, horen ze de zee op de zandbank breken; de lucht ruikt brak, wat betekent dat het vloed wordt. Ruths cottage is een van de drie huizen aan de rand van het moeras. Haar enige burens zijn een inheemse Australische dichter die veel op reis is en een Londens gezin dat slechts af en toe een weekendje op bezoek komt. De weg staat 's winters vaak onder water, en als het sneeuwt kun je dagenlang afgesloten zijn van de rest van de wereld. De Saltmarsh is een vogelreservaat en in de herfst kun je grote groepen ganzen

zien aankomen die hier gaan overwinteren, met hun vleugels roze in het zonlicht terwijl ze boven het moeras zweven en draaien. Nu, in februari, is het een grijze plek, zelfs bij daglicht; de grijsgroene moerassen smelten samen met de grijze lucht en de nog grijzere zee. Maar er zijn tekenen dat de lente eraan komt, sneeuwkllokjes bloeien langs de wandelpaden en af en toe kun je een glimp opvangen van een paar dotterbloemen. Ruth woont hier al twintig jaar en ze is nog altijd dol op de plek, ondanks het feit dat de ligging van het huis steeds onhandiger wordt voor een alleenstaande ouder met een dochter die inmiddels een eigen agenda nodig heeft voor haar sociale leven.

De eerste henge werd ontdekt op het strand, aan de rand van het moeras. Ruth herinnert zich Eriks vreugdekreet toen hij op het zand voor de verzonken paal knielde, hét teken dat ze de heilige cirkel zelf hadden gevonden. Ze herinnert zich de krankzinnige dagen van de opgraving, waarbij ze wanhopig probeerden de palen te verwijderen voordat de zee ze weer zou opeisen. Ze herinnert zich de protesterende druïden, de vreugdevuren, de brandende fakels. Tijdens zo'n protest had ze Cathbad, nu een van haar beste vrienden, voor het eerst ontmoet. En nu hebben ze een tweede cirkel gevonden. Ruth heeft in december aan de opgraving gewerkt en vervolgens het eerste onderzoek uitgevoerd op de beenderen die in het stenen graf zijn gevonden. Bij deze tweede opgraving zal een stenenexpert de stenen nader bekijken en gaan archeologen proberen de houten palen te dateren. Ruth kijkt ernaar uit om de site opnieuw te bezoeken. Het wordt echter nooit meer hetzelfde als bij die eerste ontdekking, die dag, nu bijna twintig jaar geleden, waarop de henge uit de zee leek op te rijzen.

‘Schiet op, mam,’ zegt Kate, die het begint te vervelen, die moeder die naar de zee zit te staren. ‘Flint wacht op ons.’

En als Ruth de deur opendoet, zit haar grote cyperse kat inderdaad op hen te wachten en hij wekt de indruk dat hij daar al de hele dag zit.

‘Hij heeft honger,’ zegt Kate, terwijl ze de kat oppakt. Er was een tijd dat Flint bijna groter leek dan Kate, maar als hij nu op zijn achterpoten staat, reikt hij net tot haar middel.

‘Er zit eten in zijn bakje,’ zegt Ruth. Maar toch gooit ze het perfect eetbare kattenvoer weg en vervangt het door vers voer. Flint snuffelt er één keer aan en loopt dan weg. Hij heeft niet echt honger – hij heeft net een smakelijke woelmuis verorberd – maar hij houdt zijn verzorgers graag scherp.

Kate zet de televisie aan, een gewoonte die Ruth nog steeds irritant vindt, maar ze zegt er niets van. Ze begint met de bereiding van macaroni met kaas voor het avondeten, een gerecht uit haar scala saai maar acceptabele maaltijden. Tegelijkertijd probeert ze *The Guardian* te lezen, die ze tegen de potten heeft gezet die thee en koffie zouden moeten bevatten, maar die in werkelijkheid vol zitten met mysterieuze voorwerpen zoals oude loterijbriefjes en kleine multitools uit de knalbonbons van kerst.

Haar telefoon zit nog in haar tas bij de voordeur, maar Kate roept om te zeggen dat hij overgaat en ze is op tijd bij de telefoon. Frank. ‘Hi,’ zegt hij. ‘Hoe was je dag?’

‘Wel oké. Phil is megalomaner dan ooit. Ik verwacht dat hij zijn paard binnenkort tot senator gaat benoemen.’ Phil is Ruths baas aan de University of North Norfolk. Hij is dol op publiciteit en is enorm jaloers op het feit dat Ruth af en toe op televisie verschijnt.

‘Hier van hetzelfde laken een pak.’ Frank geeft les in Cambridge. ‘Geoff verwijst nu voortdurend naar zichzelf in de derde persoon. “Geoff is teleurgesteld over de resultaten van studenten”, “Geoff heeft belangrijk nieuws over de financiering”.’

Ruth lacht en neemt de telefoon mee naar de keuken.

‘Frank vraagt zich af of je morgen met hem uit eten wil gaan.’

‘Ruth weet niet of ze een oppas kan krijgen. Zullen we er nu mee stoppen?’

‘Goed idee. Zal ik langskomen om te koken?’ Frank, die al vele jaren als alleenstaande vader leeft, heeft zijn eigen kleine verzameling recepten, en die zijn in elk geval anders dan die van Ruth.

‘Dat zou leuk zijn.’ Laat hem alsjeblieft geen VD zeggen.

‘Dan kom ik rond zeven uur naar je toe. Is dat goed?’

‘Geweldig. Kate wil je vast graag zien voordat ze naar bed gaat.’ Iets wat op een zaterdag steeds later wordt. Ruth zal haar moeten omkopen met een luisterboek.

‘Tot dan.’ Frank hangt op, maar een paar seconden later ontvangt ze een berichtje: *Ben je blij dat ik Valentijnsdag niet heb genoemd?*

Ruth weet niet of ze daar blij of ietwat geïrriteerd om moet zijn.

Gelukkig heeft Ruth een avond om naar uit te kijken, want de schaduw van VD hangt als een donkere wolk boven de zaterdag. Het is niet een van Nelsons bezoeksaterdagen, en daarom gaat Ruth met Kate zwemmen in King’s Lynn, en zelfs bij het zwembad zijn er rode ballonnen en ziet ze de aansporing **TRAKTEER JEZELF OP EEN VALENTIJNSDAG IN DE SPA**. Ze heeft afgesproken met Cathbad en zijn zoontje Michael, en na het zwemmen spelen de kinderen in de hellekring die bekendstaat als het *softplay*-gedeelte en drinken de volwassenen iets schuimigs waar al dan niet koffie in zit.

‘Neem je Judy mee uit voor Valentijnsdag?’ vraagt Ruth, terwijl ze moedeloos de chocolade van de bovenkant van haar ‘cappuccino’ oplepelt.

‘Nee, maar ik ga wel iets speciaals voor ons koken.’ In spijkerbroek en trui en met zijn lange natte haar in een paardenstaart ziet Cathbad eruit als elke ouder wordende hipstervader. Hij draagt af en toe nog steeds zijn mantel, maar Ruth heeft gemerkt dat Cathbad zich als hij bij zijn kinderen is, steeds vaker vertoont als een licht excentrieke versie van het traditionele, vooral bij Michael, die zich snel schaamt.

Naast het geven van een paar avondcursussen in meditatie en regressie naar vorige levens, is hij fulltimeverzorger van Michael van zes en Miranda van drie, en hij lijkt van deze rol te genieten. Ruth denkt vaak na over het feit dat Judy hierdoor blijkbaar een ‘werkende moeder’ is en Cathbad een ‘huisvader’, alsof moeders nooit een baan buitenshuis hebben en de zorg voor kinderen geen werk is. Nelson is, vermoedelijk, een ‘werkende vader’ hoewel niemand dat ooit zo zou noemen. Ruths moeder omschreef haar vaak op een nogal verontschuldigende toon als een ‘carrièrevrouw’, maar Nelson, die wordt opgeslokt door zijn werk, zal nooit worden omschreven als een ‘carrièreman’. Ze vraagt zich af of Michelle na de geboorte van de baby weer aan het werk zal gaan als kapster.

Ze moet daar niet te lang over piekeren.

‘Valentijnsdag is sowieso onzin, vind je niet?’ zegt ze.

‘Ik vind het niet echt vervelend.’ Cathbad zwaait naar Michael, die via de buisglijbaan aan zijn afdaling wil beginnen. ‘Ik hou van rituelen en heiligendagen. En het is een manier om het begin van de lente te vieren. Zoals Aswoensdag en Imbolc.’

Nelson had het ook over Imbolc gehad, herinnert Ruth zich. Maar ze wil Cathbad niet over de nieuwe brief vertellen.

‘Wanneer is Imbolc?’ vraagt ze. ‘Begin februari?’

‘Dat wisselt, maar meestal is het 1 of 2 februari. Vroeger was het een feest gewijd aan Brigid, de godin van de vruchtbaarheid, maar toen werd het overgenomen door het christendom en Brigid werd Sint-Brigida. In Ierland maken kinderen nog steeds biezen kruizen voor St Bridget’s Day.’

Cathbad is opgegroeid als katholiek in Ierland, maar net als die feestdag is hij flexibel en combineert hij heidense en christelijke tradities in zijn geloofscultuur. Ruth denkt soms dat alle leuke dingen vooral een goed excuus zijn voor een feestje.

‘Zie je Frank dit weekend?’ vraagt Cathbad.

‘Hij komt vanavond langs om voor me te koken.’

‘Wat leuk,’ zegt Cathbad. Zijn gezichtsuitdrukking is nietszeggend, maar Ruth denkt te weten wat er in hem omgaat.

Ze heeft medelijden met hem. ‘Het gaat goed met Frank. We hebben veel gemeen.’

‘Hij is een goed mens,’ zegt Cathbad. ‘Hij heeft een heel serene energie.’

Er valt een korte stilte, waarin Ruth weet dat ze aan iemand denken die nooit sereen genoemd zal worden. Ze zegt: ‘Michelle’s baby kan elk moment geboren worden.’

‘Ik weet het. Judy zegt dat Nelson op het werk slechter gehumeurd is dan ooit. Het zal bezorgdheid zijn.’

‘Of misschien is het gewoon zijn opvliegende karakter.’

‘Nee, hij heeft echt een goed hart.’

‘Laten we hopen dat de baby niet op zondag wordt geboren,’ zegt Ruth, ‘anders moet hij hem Valentine noemen.’

‘Ik vind Valentine een mooie naam. Krachtig.’ Cathbads eigen

kinderen hebben echter allemaal namen die met een M beginnen, om redenen die voor niemand helemaal duidelijk zijn, zelfs niet voor hem. Hij heeft ook een vierentwintigjarige dochter, Madeleine, uit een eerdere relatie.

‘Valentine Nelson,’ zegt Ruth. ‘Ik zie het niet gebeuren.’

‘Natuurlijk is 2016 een schrikkeljaar,’ zegt Cathbad. ‘Er zit een bepaalde kracht in het feit dat je op 29 februari geboren bent. Grappig genoeg worden schrikkeljaren in Ierland geassocieerd met Sint-Brigida. Zij zou een deal hebben gesloten met de heilige Patrick, waardoor vrouwen op één dag in het jaar een man een aanzoek mogen doen.’

‘Bravo,’ zegt Ruth. ‘Ik weet zeker dat Michelle niet wil wachten met bevallen tot de negentwintigste.’

De rest van de dag denkt ze af en toe aan dit gesprek. Ze benijdt Cathbad en Judy niet om hun relatie, en zelfs Nelson en Michelle niet. Over het algemeen is ze gelukkig met haar leven in haar huisje samen met haar dochter en haar kat, aan de rand van het moeras. Als ze ooit heeft gedroomd van een leven met Nelson, dan is die droom geëindigd na de hartstochtelijke vrijpartij, en samenleven met een man die letterlijk en figuurlijk te veel ruimte inneemt hoort daar niet bij. Op dagen als deze vraagt ze zich alleen af of ze ooit nog een romantische relatie zal hebben. Maar om zeven uur is daar Frank met chocolade en wijn en twee biefstukken in een nogal bloederige zak. Kate heeft haar avondeten al op, maar ze staat erop dat Frank naar haar verzameling Sylvanian-dieren en al haar certificaten voor spelling, wiskunde en lezen komt kijken (dit duurt even, omdat Kate elke week een nieuwe oorkonde lijkt te winnen). Maar uiteindelijk ligt Kate in bed te luisteren naar Stephen Fry die *Harry Potter* voorleest en kunnen Ruth en Frank samen eten.

Het is een fijne avond. Ze praten over hun werk en de rare streken van hun respectievelijke bazen. Ze praten over Kate en over Franks kinderen in Amerika. Zelfs Flint is erbij; hij zit naast Frank en spint luid met zijn ogen dicht. Maar om elf uur pakt Frank zijn autosleutels en gaat naar huis. Ze kussen elkaar voor de deur op beide wangen, als bekenden op een chic feestje. Ruth doet de deur op slot, doet het licht uit en gaat naar boven, gevolgd

door Flint. Wat is er aan de hand met Frank? Ooit hadden ze een echte relatie, compleet met buitengewoon goede seks. Is Frank nu gewoon een vriend die voor haar kookt en haar soms mee uit neemt? Heeft hij een relatie met iemand anders, een knappe classicus van Christ's College of een econoom van Girton met een doctorstitel en een dijkloof?

Maar als Ruth het licht wil uitdoen, ziet ze dat ze niet alleen in bed ligt. Op haar kussen ligt een kaart met een dikke kat die op een muur zit.

Fijne Valentijnsdag mama, staat erop.

Nelson wordt gewekt door een klof op de deur. Drie klopjes eigenlijk. Staccato en zelfingenomen. Bruno, de Duitse herder, blaft als antwoord. Is het de postbode? Maar het is zondagochtend – Nelson kijkt op de wekkerradio – halfzeven. Michelle ligt te slapen, op haar rug, haar buik als een enorme bult onder het beddengoed. In deze laatste periode van haar zwangerschap vindt ze het steeds moeilijker om te slapen en Nelson wil haar niet wakker maken. Zijn dochter Laura, die thuis woont terwijl ze een lerarenopleiding volgt, was gisteravond laat thuis en is waarschijnlijk nog buiten westen. Nelson staat zo stil mogelijk op en loopt naar beneden in een pyjamabroek en een NO. 1 DAD-T-shirt; een beetje gênant maar het was het enige wat hij gisteravond kon vinden om aan te trekken.

‘Kom eraan,’ mompelt hij geïrriteerd. Bruno staat in de gang naar de deur te staren. Hij is eigenlijk niet zo'n blaffer; hij geeft er de voorkeur aan om situaties in te schatten en daar dan naar te handelen. Nelson denkt dat dit misschien komt doordat hij uit een nest met puppy's komt die voorbestemd waren om politiehond te worden. ‘Brave hond,’ zegt Nelson. Hij doet de deur open. Er is niemand. Nelson kijkt de straat in, maar de doodlopende weg is nog steeds in ruste; er is geen beweging te zien, behalve een cyperse kat die traag langs een muur loopt. De kat doet Nelson aan Ruth denken. Hij draait zich om om weer naar binnen te gaan en dan pas ziet hij de bruine papieren zak bij de voordeur.

In de keuken, goed in de gaten gehouden door Bruno, kiepert

Nelson de zak leeg op tafel. Er zit een steen in met een gat in het midden en een briefje van rood papier met een tekst in zwarte letters.

GROETEN, staat er, VAN JACK VALENTINE.

Eerder verschenen van Elly Griffiths:

Dodencirkel

Offersteen

Springvloed

Beenderhuis

Onheilstijding

Doden zonder naam

Geestvelden

De vrouw in het blauw

Dodentunnels

Een duistere engel

E-book juli 2024
Dit is deel 11 in de serie 'Ruth Galloway'.

Oorspronkelijke titel *The Stone Circle*
Oorspronkelijke uitgever Quercus Editions Ltd, an Hachette UK
company
Copyright © Elly Griffiths 2019
The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988
Copyright © 2024 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Voor de Bijbelse citaten is de Statenvertaling gebruikt.
Vertaling Janet Limonard-Harkink
Omslagontwerp en -illustratie De Weijer Design, Baarn
Opmaak binnenwerk Crius Group
ISBN 978 90 261 7076 8
ISBN e-book 978 90 261 7077 5
ISBN luisterboek 978 90 261 7078 2
NUR 305

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkennis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.